

Quicksan Natuur

Plan Zijlstra
Andel

Onze referentie: 301410

Colofon

Opdrachtgever

Opdurp Management
Mevrouw A. van Opdurp
Fahrenheitstraat 46
4416 DC KRUININGEN

Dossiergegevens

Onze referentie: 301410
Status rapport: v1.0 Concept

Projectteam

Projectverantwoordelijke: Dennis Slotboom
Specialist Natuur en Ecologie: Dennis Slotboom
Kwaliteitscontrole: Jasper Verhaar

Contactgegevens

info@Cobra-adviseurs.nl
www.Cobra-adviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Cobra adviseurs bv
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL82 RABO 0153 4125 18

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 16 oktober 2017 een quickscan Natuur uitgevoerd in het projectgebied Plan Zijlstra in Andel. Het projectgebied wordt herontwikkeld voor nieuwbouw. Enkele opstallen worden gesloopt en sommige bomen worden verwijderd. U hebt ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Vogels

In het gebied zijn soms vogels aanwezig, waaronder algemeen voorkomende soorten als merel, kauw, ekster, houtduif en enkele soorten kleine zangvogels. Alle vogels zijn beschermd onder de Wnb.

Europees beschermde soorten

Er worden incidenteel vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger in het gebied verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en staan op de lijst van Europees beschermde diersoorten en zijn daarmee strikt beschermd.

Nationaal beschermde soorten

De door ons aangetroffen of te verwachten soorten egel, veldmuis en gewone pad zijn opgenomen in de lijst van nationaal beschermde diersoorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

De nesten van de in het onderzoeksgebied aangetroffen of verwachte vogelsoorten zijn niet jaarrond beschermd, maar zijn wel beschermd zolang het nest in gebruik is.

Worden met het werk verbodsbepalingen overtreden?

Voor vogels waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd, zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, mits met de voorgenomen werkzaamheden geen bewoonde nesten verloren gaan. Voor Europees beschermde soorten zijn ten aanzien van vleermuizen geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, omdat geen verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied of vliegroutes verloren gaan. Voor nationaal beschermde soorten is mogelijk sprake van een overtreding van artikel 3.10 lid 1a en/of 1b Wnb. Maar voor alle in het onderzoeksgebied verwachte nationaal beschermde soorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling, omdat de werkzaamheden vallen onder de noemer ruimtelijke ontwikkelingen. Zorgvuldig handelen blijft echter vereist.

Gebiedsbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen invloed op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of de nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vervolgstappen zijn in dit kader niet nodig.

Houtopstanden

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de stedenbouwkundige bebouwde kom en binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Dat houdt in dat er in het kader van hoofdstuk 4 Wnb geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

Vervolgstappen

De volgende vervolgstappen zijn nodig:

- het behouden van bewoonde vogelnesten waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd door werken buiten het broedseizoen of aanvullende nestcontroles;
- het inspecteren van de werkomgeving op dieren;
- het werk uitvoeren conform de 'Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'. Onderdeel hiervan is het opstellen van een plan van aanpak waarin beschreven is hoe om wordt gegaan met lokaal aanwezige beschermde soorten en de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan.

CONCEPT

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Situatie en planvorming	6
3	Verantwoording	8
3.1	Literatuuronderzoek	8
3.2	Nationale Databank Flora en Fauna	8
3.3	Veldwerk	9
4	Quickscan	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Planten en dieren	11
4.2.1	Vogels	11
4.2.2	Europees beschermde soorten	11
4.2.3	Nationaal beschermde soorten	11
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	12
4.4	Overige functies	13
4.5	Houtopstanden	13
5	Conclusie	14
5.1	Soortbescherming	14
5.1.1	Vogels	14
5.1.2	Europees beschermde soorten	14
5.1.3	Nationaal beschermde soorten	15
5.2	Gebiedsbescherming	15
5.3	Houtopstanden	15
5.4	Samenvatting	16
6	Advies	17
6.1	Vogels	17
6.2	Europees beschermde soorten	17
6.3	Nationaal beschermde soorten	17
6.4	Gebiedsbescherming	18
6.5	Houtopstanden	18
6.6	Werken volgens gedragscode	18

Bijlage 1. Juridisch kader Wet natuurbescherming

1

Inleiding

In opdracht van Opdurp Management hebben wij een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om het projectgebied Plan Zijlstra in Andel, gelegen in de provincie Noord-Brabant. Dennis Slotboom heeft het veldwerk uitgevoerd op 16 oktober 2017.

Aanleiding

Het projectgebied wordt herontwikkeld. Hiervoor moeten onder andere enkele opstallen en bomen worden verwijderd. U wilt weten of met deze handelingen een conflict ontstaat in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Wij moeten onder andere beoordelen of binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact op met Dennis Slotboom op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Joost Verhagen
Directeur

Cuijk, 25 oktober 2017

2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich in de gemeente Woudrichem. Het betreft een aantal aaneengesloten percelen in de bebouwde kom van Andel. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied (rood kader)

De situatie

Het onderzoeksgebied kenmerkt zich door enkele braakliggende percelen tussen bebouwing. Het terrein is netjes onderhouden en bestaat grotendeels uit kort gemaaid gras, verhardingen en enkele opstallen. Er staan ook enkele woningen, maar die blijven gehandhaafd. Bij de woningen bevinden zich ook tuinen. Er is één watergang op het terrein aanwezig. Het betreft een ondiepe, grotendeels dichtgeslibde en met kroos begroeide sloot. Op foto 1 t/m 3 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

Het projectgebied wordt herontwikkeld tot woningbouwlocatie. Enkele opstallen en enkele bomen worden verwijderd.

Foto 1. Opstallen en verharde oppervlakken

Foto 2. Middengedeelte met gras en ondiepe sloot

Foto 3. Gras, braakliggend gedeelte en enkele grote bomen

3 Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites geraadpleegd van onder andere RAVON (www.ravon.nl), SOVON (www.sovon.nl), De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) en de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl).

3.2 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, www.ndff.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens NDFF

Projectnaam	Plan Zijlstra in Andel
Doel	Quickscan Natuur
Datum	15-10-2017 22:23
Ordernummer	HNL-2017-319
Geselecteerde kilometerhokken	132-421

Resultaten

In tabel 1 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Van vleermuizen, landzoogdieren en vogels zijn uit de kilometerhokken meldingen bekend van Europees en nationaal beschermde soorten, maar naar deze groepen is niet altijd volledig onderzoek uitgevoerd. Van vaatplanten, dagvlinders en libellen zijn geen meldingen bekend van beschermde soorten, ondanks wel volledig uitgevoerd onderzoek. Van amfibieën, reptielen, vissen en overige soortgroepen zijn geen meldingen bekend, maar daarnaar is ook geen volledig onderzoek uitgevoerd. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle groepen behalve vaatplanten, dagvlinders en libellen.

Tabel 1. Resultaten Nationale Databank Flora en Fauna

132 - 421	vaatplanten	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	5			3							
Vogelrichtlijn				10	151						
Habitatrichtlijn		1									
WNB-andere soorten (PROV)			1								
WNB-andere soorten (NL)			4								
Aantal soorten	326	1	8	10	170				11	9	
Detailering 0-0.25 / 0.251-1	99%/0%	100%/0%	23%/8%	54%/3%	1%/0%				75%/7%	100%/0%	
Volledigheid onderzoek	goed	redelijk	slecht	slecht	goed*	niet	niet	niet	goed	goed	niet
Onderzoeksperiode	1997-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Dennis Slotboom heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 zijn de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
16 oktober 2017	Middag	Droog, bewolkt, lichte wind, 22°C

Werkwijze

Wij werken uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door diverse gegevensbeherende instanties zoals SOVON (vogels), RAVON (reptielen en amfibieën), FLORON (vaatplanten), de Zoogdiervereniging en EIS (ongewervelden). Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats.

4

Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op enige afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied heet 'Loevestein, Pompeveld & Kornsche Boezem'. Het gebied ligt op circa 1.100 m vanaf het onderzoeksgebied. Op afbeelding 3 is de ligging van het onderzoeksgebied (binnen het rode kader) te zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gele markeringen).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het onderzoeksgebied ligt buiten en op circa 60 m afstand van het dichtstbijzijnde NNN. In dit geval betreft het de Afgedamde Maas en haar oevers. Op afbeelding 4 is de ligging van onderzoeksgebied (binnen het rode kader) te zien ten opzichte van het NNN (beige markeringen).

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde natuurstatus.

Afbeelding 4. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van NNN

4.2 Planten en dieren

4.2.1 Vogels

In het gebied hebben wij verschillende soorten algemeen voorkomende vogels waargenomen of verwachten dat deze soms aanwezig kunnen zijn, waaronder merel, kauw, ekster, houtduif en enkele soorten kleine zangvogels.

4.2.2 Europees beschermde soorten

Vleermuizen

Wij verwachten dat in en nabij het onderzoeksgebied algemeen voorkomende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger incidenteel kunnen worden waargenomen. Beide soorten komen algemeen voor in stedelijk en landelijk gebied en maken gebruik van dergelijke terreinen als onderdeel van een groot netwerk aan foerageerlocaties.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere Europees beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn vanwege het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.2.3 Nationaal beschermde soorten

Terrestrische zoogdieren

Wij verwachten dat in de tuingedeelten van het onderzoeksgebied mogelijk egels aanwezig zijn. Verder verwachten wij een algemene soort als veldmuis in het gras en braakliggende delen.

Amfibieën

Wij verwachten dat een soort als gewone pad in het onderzoeksgebied kan worden waargenomen. De gewone pad is een algemeen voorkomende soort die veel in tuinen wordt aangetroffen.

Overige soortgroepen

Verder hebben wij van de nationaal beschermde soortgroepen vaatplanten, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige soortgroepen geen beschermde soorten aangetroffen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. De bomen en hagen op het terrein vormen echter een prima nestgelegenheid voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif en ekster (zie foto 4). In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde nesten in de bomen verwacht worden.

Foto 4. Eksternest in boomtop in tuin

Holten

Wij hebben geen holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw.

Holen

Wij hebben in het onderzoeksgebied geen hopen van bijvoorbeeld vos of konijn aangetroffen. Wel verwachten wij dat er verblijfplaatsen van veldmuis en een enkele verblijfplaats van egel aanwezig kunnen zijn.

Vleermuizen

Wij hebben geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen. Ook de opstallen hebben wij nauwkeurig beoordeeld op sporen die kunnen wijzen op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze hebben wij echter niet aangetroffen.

4.4 Overige functies

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied kunnen vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger incidenteel foeragerend of langsvliegend worden aangetroffen. Maar het onderzoeksgebied mist de kenmerken van een essentieel foerageergebied. Waarnemingen zullen naar verwachting uitsluitend betrekking hebben op exemplaren die op weg zijn naar foerageerlocaties elders.

4.5 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan houtopstanden en bomen. De APV van gemeente Woudrichem beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder houtopstand of een boom:

“Houtopstand: hakhout, een houtwal of één of meer bomen”

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de stedenbouwkundige bebouwde kom. Wij verwachten daarom ook dat het onderzoeksgebied ligt binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming.

CONCEPT

5

Conclusie

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Vogels

Vogels gebruiken het onderzoeksgebied slechts als klein onderdeel van een foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Wnb. Van verstoring zal echter geen sprake zijn. Vogels zullen het terrein tijdelijk mijden zodra de werkzaamheden aanvangen.

Nesten

In 2009 is de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, aangepast. Er moet onderscheid worden gemaakt in:

- nesten met een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4);
- nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het nodig is een goed beeld te hebben of na de ingreep goede alternatieven voorhanden zijn om nieuwe nesten te bouwen (als het nest verloren gaat) (categorie 5);
- nesten van overige, vaak erg algemeen voorkomende vogels.

In bomen en hagen kunnen nesten verwacht worden van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Nesten van deze categorie vogels zijn alleen streng beschermd als ze in gebruik zijn.

Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten is geen sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe dit kan worden voorkomen.

5.1.2 Europees beschermde soorten

In het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op Europees niveau beschermd zijn. Het gaat om gewone dwergvleermuis en mogelijk laatvlieger.

Er is met de voorgenomen werkzaamheden echter geen sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen, omdat er geen verblijfplaatsen in de bomen en opstallen aanwezig zijn en er dus ook geen verblijfplaatsen verloren gaan. Ook is er geen sprake van een essentiële functionaliteit als foerageergebied. Bovendien zal ook na de herontwikkeling het gebied in een zelfde mate of zelfs beter geschikt zijn voor vleermuizen om er te foerageren of doorheen te vliegen.

5.1.3 Nationaal beschermde soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op nationaal niveau beschermd zijn. Het gaat om de volgende soortgroepen:

- grondgebonden zoogdieren (egel, veldmuis);
- amfibieën (gewone pad).

Voor bovenstaande soorten hebben de voorgenomen werkzaamheden mogelijk tot gevolg dat verblijfplaatsen verloren gaan en dat individuen gedood worden. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1a en lid 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen, geldt voor deze soorten en voor deze verbodsbepalingen in provincie Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

5.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij verwachten dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed zullen hebben op natuurwaarden in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem' bevindt zich namelijk op circa 1.100 m afstand van het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

NNN

Het principe van het NNN is een netwerk aan natuurgebieden waardoor uitwisseling van soorten kan plaatsvinden. Nabij het onderzoeksgebied liggen verschillende NNN-gebieden, maar de Afgedamde Maas ligt het meest dichtbij. Wij verwachten dat het onderzoeksgebied zelf geen essentiële rol vervult bij het functioneren van het NNN gezien het ontbreken van enige ecologische relatie met de Afgedamde Maas. Hierdoor verwachten wij dat de voorgenomen werkzaamheden geen invloed zullen hebben op het functioneren van het NNN. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

5.3 Houtopstanden

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de stedenbouwkundige bebouwde kom en binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat er in het kader van hoofdstuk 4 Wnb geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er mogelijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Artikel 4.11 uit de APV van gemeente Woudrichem geeft namelijk het volgende aan: *'Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de door het college vastgestelde lijst (Bomenlijst)'*. Er zal onderzoek moeten worden verricht of bomen in het onderzoeksgebied op deze Bomenlijst staan.

5.4 Samenvatting

In tabel 3 vertalen wij de uitkomsten van dit onderzoek naar een samenvatting van de voorkomende soorten, eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen en de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, ontheffingsaanvragen en vergunningsaanvragen.

Tabel 3. Overzicht conclusies en vervolgstappen

Soortenbescherming					
	(mogelijk) Voorkomend	Overtreding verbodsbepalingen	Nader onderzoek	Ontheffing	Advies
Vogels					
Nesten niet jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Controle, buiten broedseizoen werken
Nesten jaarrond beschermd	Nee	-	-	-	-
Europees beschermde soorten					
Vleermuizen	Ja	Nee	Nee	Nee	-
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Nationaal beschermde soorten					
Terrestrische zoogdieren	Ja	Ja Art 3.10 lid 1a/b	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Amfibieën	Ja	Ja Art 3.10 lid 1a/b	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Gebiedsbescherming					
	Afstand	Negatieve effecten	Vervolgstappen	Vergunning	Opmerkingen
Natura 2000	+/- 1.100 m	Nee	Overleg provincie Noord-Brabant, zie par. 6.4	Nee	-
NNN	+/- 60 m	Nee	Overleg provincie Noord-Brabant, zie par. 6.4	Nee	-
Houtopstanden	Binnen onderzoeksgebied	Mogelijk	Waarschijnlijk omgevingsvergunning voor vellen, zie par. 6.5	Mogelijk	Controle op gemeentelijke en provinciale verordeningen

6 Advies

6.1 Vogels

Behouden bewoonde nesten

Als besloten wordt bomen of hagen te verwijderen, dan adviseren wij dit uit te voeren in de periode tussen 1 december en 1 maart, nadat uit een laatste controle blijkt dat er geen bewoonde vogelnesten aanwezig zijn. De kans dat in deze periode bewoonde nesten aanwezig zijn, is doorgaans erg klein. Ook buiten deze periode mag gerooid worden, mits uit een aanvullende controle is gebleken dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn (zie ook 'Nestcontrole').

Nestcontrole

Ook als u besluit bomen te verwijderen tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de te rooien elementen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is. Dat betekent dat duidelijk moet zijn dat de boom pas gekapt mag worden als het nest niet meer bewoond is, doorgaans een aantal weken later. In de tussentijd moet bijvoorbeeld met een lint om de stam duidelijk worden gemaakt dat de bewuste boom nog niet gekapt mag worden.

6.2 Europees beschermde soorten

Ten aanzien van vleermuizen zijn geen bijzondere maatregelen nodig.

6.3 Nationaal beschermde soorten

Ten aanzien van nationaal beschermde soorten zijn geen bijzondere maatregelen nodig. Wij adviseren echter wel de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan de werkzaamheden nog éénmaal te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen gewone padden of egels moeten dan voorzichtig verplaatst worden naar bijvoorbeeld naastgelegen tuinen. Indien onverhoopt streng beschermde soorten worden aangetroffen, schakel dan een deskundig ecooloog in om de eventuele vervolgstappen te bepalen.

6.4 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen invloed zal hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kort te sluiten met de provincie Noord-Brabant.

NNN

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen negatieve invloed zal hebben op het nabijgelegen NNN kort te sluiten met de provincie Noord-Brabant.

6.5 Houtopstanden

Wij adviseren te onderzoeken of bomen in het onderzoeksgebied zijn opgenomen op de Bomenlijst van gemeente Woudrichem. Als dat het geval is, is een omgevingsvergunning voor vellen noodzakelijk. Maar wellicht kan in de planvorming ook rekening worden gehouden met de bomen. In dat geval adviseren wij een boomtechnisch onderzoek uit te laten voeren naar de kwaliteit en toekomstverwachting van de bomen.

6.6 Werken volgens gedragscode

Wij adviseren te handelen volgens de 'Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'. Deze gedragscode is op te vragen bij de Vereniging Stadswerk Nederland. Werken volgens de gedragscode houdt onder andere in dat:

- voorafgaand aan het werk een ecologisch werkprotocol/plan van aanpak wordt opgesteld waarin beschreven is hoe om wordt gegaan met lokaal aanwezige beschermde soorten en de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan. De adviezen in deze quickscan Natuur zijn daar in ieder geval onderdeel van.
- voorafgaand aan de werkzaamheden het werkvak te controleren op beschermde soorten, aanwezige groeiplaatsen, nestbomen of essentiële biotopen te markeren en te ontzien door het instellen van een beschermingszone. Hoe moet worden gemarkeerd en ontzien, wordt bepaald door een deskundig ecooloog.
- de uitvoerende vaklieden een instructie krijgen voorafgaand aan de feitelijke werkzaamheden;
- een registratie uitgevoerd wordt van uitgevoerde werkzaamheden in het kader van bescherming van planten en dieren en hoe is omgegaan met calamiteiten.

Bijlage 1

Juridisch kader Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De wet regelt soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hieronder gaan wij daar verder op in. Ook is een toelichting gegeven op de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ofwel de voormalige Ecologische Hoofdstructuur van Nederland, ook wel EHS genoemd. Hoewel de werking van de NNN niet is geregeld onder de Wnb, kunnen onderdelen van het NNN wel degelijk vallen onder de reikwijdte van de Wnb.

Soortenbescherming

De Wnb

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en regelt naast gebiedsbescherming (daarover verderop meer) de soortenbescherming. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Wnb is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen vogels, Europees beschermde planten- en diersoorten en nationaal beschermde planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn als beschermde soort aangewezen:

- ruim 700 op Europees grondgebied voorkomende vogelsoorten opgenomen in de Vogelrichtlijn, beschreven in paragraaf 3.1 van de Wnb;
- 76 Europees beschermde planten- en diersoorten opgenomen in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern, beschreven in paragraaf 3.2 van de Wnb (artikel 3.10 en 3.11);
- 157 nationale planten en diersoorten, beschreven in paragraaf 3.3 van de Wnb (artikel 3.5 en 3.8).

Vrijstelling en ontheffing

Voor elk van de drie beschermingsregimes gelden specifieke verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Zo zijn er voor diverse nationaal beschermde soorten diverse vrijstellingen geregeld die echter per provincie kunnen verschillen.

Zorgplicht

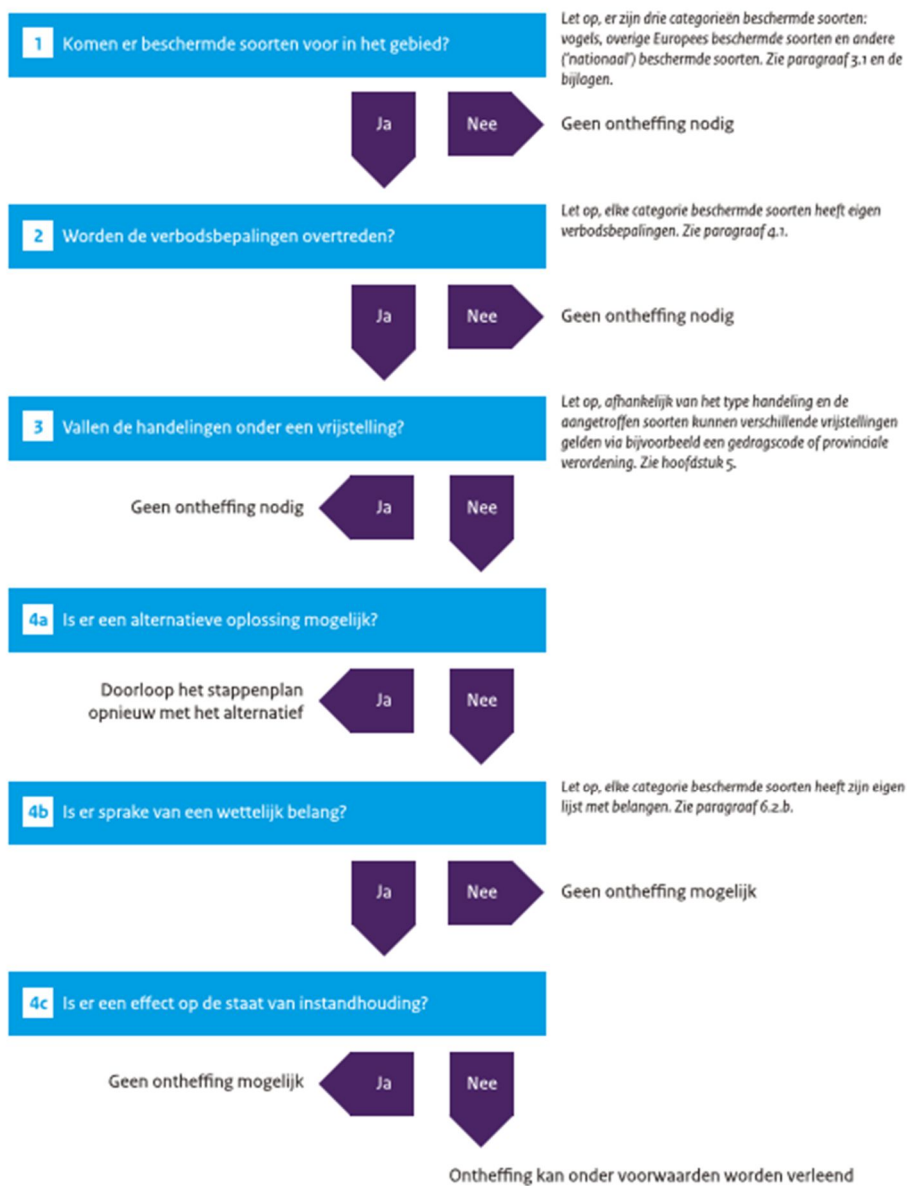
De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen. Zo nodig raadpleegt u een ecooloog. Bij de uitvoering van die handeling moet u negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan maken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime Europese soorten § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationale soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Stroomschema

Het ministerie van Economische Zaken (EZ) hanteert een stappenplan om te bepalen of een ontheffing in het kader van soortenbescherming nodig is. Het stroomschema hebben wij hieronder opgenomen.

Gebiedsbescherming

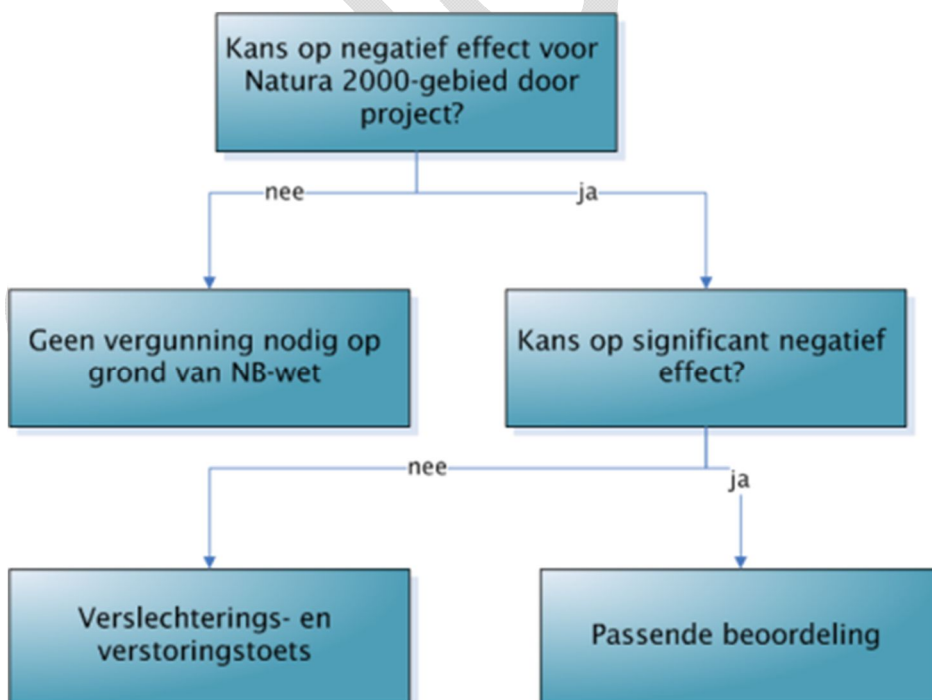
De voormalige Natuurbeschermingswet 1998 maakt sinds 1 januari 2017 onderdeel uit van de Wnb. In hoofdstuk 2 van de Wnb is nu dit onderdeel opgenomen. Maar de manier waarop getoetst wordt of een project invloed heeft op gebieden, is niet veranderd. Op grond van artikel 10a wijst de minister van EZ gebieden aan waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

Onder de Wnb zijn uitsluitend Natura 2000-gebieden beschermd. Beschermden natuurmonumenten zoals we deze voorheen kenden, zijn in de meeste gevallen opgenomen in Natura 2000-gebieden.

Vergunning

Als er geen sprake is van een negatief effect, is er geen vergunning nodig. Als er wel sprake is van een mogelijk negatief effect, is een vergunning noodzakelijk en dient de vergunningsprocedure te worden gestart en gaat de habitattoets verder. Als het om een mogelijk negatief effect gaat dat zeker niet significant is, dan moet er een verslechteringstoets worden uitgevoerd en komt u in de fase 'verslechteringstoets'. Gaat het om een mogelijk significant negatief effect dan is een passende beoordeling nodig en wordt verder gegaan met de fase 'passende beoordeling'. De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht. De procedure is in onderstaand schema toegelicht.

Houtopstanden

Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet was voor inwerkingtreding van de Wnb de Boswet van toepassing. De regels zijn overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wnb. Voor houtopstanden die staan buiten de bebouwde komgrens zoals vastgesteld op grond van artikel 4.1 onder a. Wnb, kan velling van de houtopstand verplichtingen in het kader van deze wet geven. Tot 2017 werd een dergelijke komgrens vastgesteld in het kader van de Boswet. De standplaats van houtopstand buiten deze kom houdt in dat op velling van deze houtopstand of onderdelen daarvan, de meld- en herplantplichten van artikel 4.2 Wnb en artikel 4.3 Wnb van toepassing kunnen zijn. Op deze plichten kunnen vrijstellingen van toepassing zijn. Provinciale verordeningen kunnen nadere regels bevatten omtrent deze plichten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het omvat de voormalige Ecologische Hoofdstructuur ofwel de EHS. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de twintig Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim zes miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Structuurschema Groene Ruimte

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald is dat het NNN moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In het NNN worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt het natuurnetwerk concreet begrensd.

Ingrepen in de NNN

In de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de NNN die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de NNN is afhankelijk van de concrete planvorming.

Centraal postadres
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl